

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 9), תשל"ח-1978 *

1. בסעיף 47 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965: (להלן - החוק העיקרי) -

תיקון סעיף 47

(1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) עובד במוסד תכנון שיש לו, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו, שותפו או קרוביהם, כל חלק או טובת הנאה בכל תכנית או ענין העומדים לטיפול או לדיון במוסד או בוועדה מועדו-תיו, יודיע על כך בכתב ליושב ראש מוסד התכנון שעם עובדיו הוא נמנה, מיד לאחר שנודע לו כי התכנית או הענין האמורים הוכאו לטיפול או לדיון באותו מוסד או בוועדה מועדו-תיו, ולא יטפל באותו ענין ולא יהיה נוכח בדיוני המוסד או הוועדה הדנים בו.

(ג) העובר על הוראות סעיף זה, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 50,000 לירות; הוראה זו אינה גורעת מאחריותו הפלילית או האזרחית של אדם על פי כל דין אחר.

(ד) בסעיף זה, "קרוב" לאדם פלוני -

(1) בן זוג;

(2) הורה, הורי הורה, צאצא, צאצאי בן זוג ובני זוגם של כל אחד מאלה;

(3) אח או אחות ובני זוגם;

(4) איגוד, שהוא מנהלו או שחלקו בהונו או ברווחיו עולה על 5%;

(2) במקום כותרת השוליים יבוא "חבר או עובד של מוסד המעוניינים בתכנית".

2. במקום סעיף 48 לחוק העיקרי יבוא:

החלטת סעיף 48

48. (א) חבר מוסד תכנון שהצביע בעד החלטה מן האמורות להלן, או היה שותף לה שלא דרך הצבעה, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 10,000 לירות:

"מתן היתר או אישור שלא כדין"

(1) החלטה לאשר תכנית או להמליץ על אישורה - בידעו

שהיא בניגוד להוראות תכנית שכוחה יפה ממנה לפי חוק זה;

(2) החלטה לתת אישור אחר או היתר או להמליץ עליהם -

בידעו שהם בניגוד לתכנית, למעט אישור או היתר להקלה

או לשימוש חורג כדין.

(ב) עובד מוסד תכנון או רשות מקומית אשר קבע בכתב, או

בעל-פה בשעת דיון במוסד התכנון, כי ניתן לתת אישור או היתר מן

האמורים להלן, ועל יסוד קביעתו ניתן האישור או ההיתר או הומלץ

עליהם, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 10,000 לירות:

(1) אישור תכנית - בידעו שהיא בניגוד להוראות תכנית

שכוחה יפה ממנה לפי חוק זה;

* נתקבל בכנסת ביום כ' בתמוז תשל"ח (25 ביולי 1978); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1260, תשל"ו, עמ' 378.

1 ס"ח תשכ"ה, עמ' 307; תשכ"ו, עמ' 10; תשכ"ט, עמ' 172, עמ' 223; תשל"ג, עמ' 228; תשל"ו, עמ' 233, עמ' 253, עמ' 253; תשל"ח, עמ' 15.

(2) אישור אחר או היתר – בידעו שהם בניגוד לתכנית, למעט היתר או אישור להקלה או לשימוש חורג כדין.

תיקון סעיף 145

3. בסעיף 145 (א) לחוק העיקרי, במקום פסקה (2) יבוא:

“(2) הקמתו של בנין, הריסתו והקמתו שנית, כולו או מקצתו, הוספה לבנין קיים וכל תיקון בו, למעט שינוי פנימי בדירה; בפסקה זו –

”שינוי פנימי” – שינוי שאינו נוגע לצד החיצוני של הבנין, אינו פוגע בחזיתו או במראהו או בשלד של הבנין או ברכוש משותף או בצנרת או ציוד אחר המשרתים גם דירות אחרות, אינו פוגע בזולת ואינו משנה את שטחה של הדירה או את מספרן של יחידות הדיור;

”דירה” – חדר או תא, או מערכת חדרים או תאים, שנועדו לשמש יחידה שלמה ונפרדת למגורים, לעסק או לכל צורך אחר.”

תיקון סעיף 203

4. בסעיף 203 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום הגדרת ”עבודה בסטיה ניכרת מתנאי ההיתר” יבוא:

”סטיה מהיתר או מתכנית” – עבודה או שימוש במקרקעין בניגוד להיתר או שלא בהתאם לתנאי היתר או תקנה אחרת לפי חוק זה או שלא בהתאם לתכנית, למעט עבודה או שימוש לפי הקלה או שימוש חורג שניתנו כדין.”

(2) בסעיף קטן (ב), במקום ”בסטיה ניכרת מתנאי ההיתר, על אף האמור באותם התנאים” יבוא ”בסטיה מהיתר, על אף האמור בתנאי ההיתר”.

תיקון סעיף 204

5. בסעיף 204 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום ”2,500 לירות או מאסר שנה אחת” יבוא ”200,000 לירות או מאסר שנתיים”, ובמקום ”500 לירות” יבוא ”2,000 לירות”;

(2) במקום סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יבוא:

”(ב) המבצע עבודה או משתמש במקרקעין בסטיה מהיתר או מתכנית, דינו – קנס 100,000 לירות או מאסר שנה אחת, ובעבירה נמשכת – קנס נוסף 2,000 לירות לכל יום שבו נמשכת העבירה לאחר שנמסרה לבאשם הודעה בכתב מהועדה המקומית על אותה עבירה או לאחר הרשעתו.”

(3) סעיף קטן (ד) יסומן (ג) ובו, במקום ”1500 לירות או מאסר ששה חדשים” יבוא ”100,000 לירות או מאסר שנה אחת”, ובמקום ”250 לירות” יבוא ”2,000 לירות”;

(4) סעיף קטן (ה) יסומן (ד) ובו, במקום ”דינו – קנס 750 לירות” יבוא ”או לאחר שנמסרה לו הוראה מהועדה המקומית לפי סעיף 184 ואין עוד ערר עליה, דינו – קנס 30,000 לירות”.

- תיקון סעיף 205 6. בסעיף 205 לחוק העיקרי –
- (1) בפסקה (1), במקום "בסטיה ניכרת מתנאי" יבוא "בסטיה מהיתר או מתכנית";
- (2) בפסקה (3), במקום הסיפה המתחילה במלים "וצו סגירה" יבוא "צו סגירה, צו איסור שימוש וצו להתאמת הבניה או השימוש להיתר או לתכנית";
- (3) אחרי פסקה (3) יבוא:
- "(4) אם היתה העבירה לפי סעיף 204 (ב) – לצוות על הנשפט להפסיק את העבודה או השימוש במקרקעין שבסטיה מהיתר או מתכנית, או לצוות על הנשפט או על הועדה המקומית לפי בקשתה לבצע את הוראת התכנית אשר הופרה ולחייב את הנשפט בהוצאות הביצוע."
- תיקון סעיף 208 7. בסעיף 208 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) נאשם אחד מהמפורטים בסעיף קטן (א) בעבירה לפי סעיף 204 תהא זו הגנה טובה אם יוכיח שניים אלה:
- (1) העבירה נעברה שלא בידיעתו;
- (2) הוא נקט בכל האמצעים הנאותים לקיום הוראת חוק זה והתקנות על פיו בכל הנוגע לעבודה הנדונה.
- (ג) סעיף קטן (ב) לא יחול –
- (1) על האדריכל ועל המהנדס המתכנן שפעילותם לענין העבודה נושא האישום טרם נסתיימה בשעת ביצוע העבירה;
- (2) על המהנדס האחראי ועל הקבלן הראשי."
- תיקון סעיף 210 8. בסעיף 210 לחוק העיקרי, במקום "10,000 לירות" יבוא "100,000 לירות" ובמקום "500 לירות" יבוא "2,000 לירות".
- תיקון סעיף 211 9. בסעיף 211 לחוק העיקרי –
- (1) האמור בסעיף יסומן (א) ובו, אחרי "לשם ביצוע הפעולה" יבוא "להרחיק ממנו כל אדם וחפץ ולנקוט בכל האמצעים, לרבות שימוש בכוח סביר, כדי להבטיח את קיום הצו";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) האמור יבוא:
- "(ב) נמצאו במקרקעין בשעת ביצוע הפעולה כאמור בסעיף קטן (א) מיטלטלין שהנשפט לא הוציאם, ישמרו אותם הועדה המקומית או שליחיה ורשאים הם למכרם לאחר תקופה סבירה ובלבד שקודם לכן ניתנה הודעה על המכירה לנשפט אם ניתן לאתרו; היו המיטלטלין פסידים – ימכרום מיד; הוצאות השמירה והמכירה יחולו על הנשפט ואם נמכרו המיטלטלין זכאי הוא לדמי המכר בניכוי ההוצאות האמורות."
- תיקון סעיף 214 10. בסעיף 214 לחוק העיקרי, במקום "ששה חדשים או קנס 2500 לירות" יבוא "שנתיים או קנס 200,000 לירות".
- תיקון סעיף 217 11. בסעיף 217 לחוק העיקרי, במקום "2,500 לירות" יבוא "50,000 לירות".

219. (א) הורשע אדם בעבירה לפי פרק זה, רשאי בית המשפט אם נתבקש לעשות כן להטיל עליו, בנוסף לקנס הקבוע בסעיף 204 או במקומו, קנסות כדלקמן:

"קנס או תביעה
לגביית רוחים
מבניה בלתי חוקית

(1) בעבירה בקשר לבניה הטעונה היתר לפי חוק זה –
כפל שוויו של המבנה או של התוספת למבנה שהוקמו ללא
היתר;

(2) בעבירה בקשר לבניה בסטייה מהיתר או מתכנית או בניגוד להוראה אחרת מכוח חוק זה – כפל ההפרש בין שווי המבנה או התוספת למבנה כפי שהוקמו לבין שוויים כפי שהיה אילו הוקמו בהתאם להיתר, לתכנית או להוראה האחרת.

(ב) לא הטיל בית המשפט קנס כאמור בסעיף קטן (א), רשאית הועדה המקומית או היועץ המשפטי לממשלה או נציגיהם לתבוע מהנשפט בדרך של תובענה אזרחית סכומים בשיעורים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (א).

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו אם הוכח לבית המשפט כי, לפני מתן גזר הדין, הרס הנשפט את המבנה או את התוספת למבנה שלגביהם נעברה העבירה; בית המשפט רשאי לדחות את מתן גזר הדין למועד שיקבע כדי לאפשר לנשפט לבצע את ההריסה.

(ד) לענין סעיף זה, "שווי המבנה או התוספת" – שוויים כשהם פנויים.

(ה) כל סכום שנפסק לפי סעיף זה ישולם לקופת הועדה המקומית.

תיקון סעיף 221

13. בסעיף 221 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "רשאי יושב ראש הועדה המחוזית" יבוא "או יושב ראש הועדה המקומית";

(2) סעיף קטן (ג) יסומן (ד) ולפניו יבוא:

"(ג) נתן בית המשפט צו כאמור בסעיף 205 (3) רשאי הוא להורות שהצו או חלק ממנו יירשם בפנקסי המקרקעין כאמור";

(3) בסעיף קטן (ד), בסופו יבוא "או לתקנם";

(4) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) נרשמה הערה לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג), לא תירשם עסקה הסותרת את תוכן ההערה כל עוד לא נמחקה ההערה."

תיקון סעיף 224

14. בסעיף 224 לחוק העיקרי –

(1) במקום "בסטייה ניכרת מתנאי ההיתר" יבוא "בסטייה מהיתר או מתכנית";

(2) במקום הסיפה החל במלים "בבניה ללא היתר" יבוא "את הבניה שנעשתה ללא היתר או בסטייה מהיתר או מתכנית (להלן – צו הפסקה מינהלי)".

תיקון סעיף 225

15. בסעיף 225 לחוק העיקרי, במקום "בסטייה ניכרת מתנאי ההיתר" יבוא "בסטייה מהיתר".

תיקון סעיף 226

16. בסעיף 226 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "חמישה ימים" יבוא "שלושים יום" ובמקום "לבית משפט השלום" יבוא "לבית המשפט";

(2) סעיף קטן (ב) – בטל, והסימן (א) יימחק.

17. בסעיף 230 (2) לחוק העיקרי, אחרי "ללא היתר" יבוא "או בניגוד לתכנית" ובסופו יבוא "בוצעה העבודה בניגוד לתכנית, יפרט הצו את שם התכנית, את העבודה שבוצעה בניגוד לה ואת הוראת התכנית שהופרה". תיקון סעיף 230
18. בסעיף 231 לחוק העיקרי, במקום "בסטיה ניכרת מתנאי ההיתר שיש בה משום סכנת נפשות" יבוא "בסטיה מהיתר או מתכנית כשיש בה משום סכנת נפשות", ואחרי "יושב ראש הועדה המחוזית" יבוא "או יושב ראש הועדה המקומית". תיקון סעיף 231
19. במקום סעיף 232 לחוק העיקרי יבוא:
232. מי שניתן לו צו לפי סעיף 231 יבצעו מיד; לא עשה כן, רשאי יושב ראש הועדה המחוזית או יושב ראש הועדה המקומית, על-ידי עובדיו או שליחיו, להרוס כל אשר נבנה לאחר מסירת צו ההפסקה המינ"ה הלי, על חשבוננו של מי שהוצא נגדו הצו; לכיסוי הוצאות ההריסה מותר אף למכור את החמרים של המבנים שנהרסו". החלטת סעיף 232
20. בסעיף 236 לחוק העיקרי, במקום "לכית משפט השלום" יבוא "לכית המשפט". תיקון סעיף 236
21. בסעיף 237 לחוק העיקרי, במקום "קנס 10,000 לירות" יבוא "מאסר ששה חדשים או קנס 100,000 לירות" ובמקום "500 לירות" יבוא "2,000 לירות". תיקון סעיף 237
22. בסעיף 239 לחוק העיקרי –
(1) האמור בסעיף יסומן (א) ובו, אחרי "להפסיק את העבודה או את השימוש" יבוא "(להלן – צו הפסקה שיפוטי)" והמלים "בפסק דינו" – יימחקו;
(2) אחרי סעיף קטן (א) האמור יבוא:
" (ב) משניתן צו הפסקה שיפוטי או הוגש כתב אישום, רשאי בית המשפט להורות למוסדות התכנון להימנע מלטפל בבקשה להיתר נושא צו ההפסקה או כתב האישום עד לגמר ההליכים בבית המשפט". תיקון סעיף 239
23. בסעיף 240 לחוק העיקרי, במקום "קנס 10,000 לירות" יבוא "מאסר ששה חדשים או קנס 100,000 לירות" ובמקום "500 לירות" יבוא "2,000 לירות". תיקון סעיף 240
24. בסעיף 241 לחוק העיקרי, במקום "בניגוד לצו שניתן לפי סעיף 239 (להלן – צו הפסקה שיפוטי)" יבוא "בניגוד לצו הפסקה שיפוטי" ובמקום "בסטיה ניכרת מתנאי ההיתר" יבוא "בסטיה מהיתר או מתכנית". תיקון סעיף 241
25. במקום סעיף 246 לחוק העיקרי יבוא:
246. געשו במקום פלוני פעולות הכנה לבניה או לשימוש במקרקעין ללא היתר או בסטיה מהיתר או מתכנית, רשאי בית המשפט לפי בקשתם של יושב ראש הועדה המחוזית או של יושב ראש הועדה המקומית, ובעירייה – של יושב ראש ועדת המשנה לתכנון ולבניה, או של היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, ליתן צו על כל אחד מהמנויים בסעיף 208 להימנע מפעולה באותו מקום, לרבות צו האוסר את השימוש במבנה או במקרקעין או צו לסגירת המבנה או המקום (להלן – צו מניעת פעולות); בית המשפט רשאי לתת צו כאמור בכפוף לתנאים שימצא לנכון בנסיבות הענין". החלטת סעיף 246
- צו זמני למניעת פעולות

26. בסעיף 247 לחוק העיקרי, במקום "צו מניעת בניה" יבוא "צו מניעת פעולות". תיקון סעיף 247
27. בסעיף 248 לחוק העיקרי, במקום "צו מניעת בניה" יבוא "צו מניעת פעולות". תיקון סעיף 248
28. במקום סעיף 249 לחוק העיקרי יבוא:
 249. מי שאינו מקיים צו מניעת פעולות שהומצא לו, דינו – מאסר מניעת פעולות
 ששה חדשים או קנס 100,000 לירות, וכן קנס נוסף 2,000 לירות או מאסר נוסף שבעה ימים לכל יום שבו נמשכה העבירה אחרי מסירת הצו.
29. בסעיף 251 לחוק העיקרי, במקום "הרשעה או זיכוי בעבירה" יבוא "החלטה של בית משפט". תיקון סעיף 251

יוסף בורג
שר הפנים

מנחם בגין
ראש הממשלה

יצחק נבון
נשיא המדינה

